

AFCEC · Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya

Fitxa de fons fotogràfic (NODAC)

Fons Antoni Bartumeus i Casanovas

(Fons ABartumeusC)

Resum de la Fitxa NODAC del fons.

1. ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1. CODI DE REFERÈNCIA

CAT BARCELONA AFCEC Antoni Bartumeus i Casanovas.

1.2. NIVELL DE DESCRIPCIÓ

Fons.

1.3. TITOL

Antoni Bartumeus i Casanovas.

1.4. DATES

Data de creació: ca. 1869.

Data d'agregació: ca. 1930.

1.5. VOLUM I SUPORT DE LA UNITAT DE DESCRIPCIÓ

DOCUMENTS ICÒNICS

FOTOGRAFIES: aproximadament 2.667 unitats.

Fotografies	Imatge	Cromia	Suport	Format
1.446	positives	B/N	vidre	8,5x10 cm
487	negatives	B/N	vidre	8,5x10 cm
191	positives	B/N	vidre	8x9 cm
32	negatives	B/N	plàstic	6x6 cm
511	negatives	B/N	vidre	diversos formats integrats a les col·leccions B, C, i D

Probablement existeixen diverses imatges disgregades en altres col·leccions de l'arxiu fotogràfic que es podran integrar dins el fons una vegada acabat el procés de reorganització dels fons i col·leccions de l'arxiu que s'està duent a terme.

DOCUMENTACIÓ TEXTUAL

Amb el fons també van ingressar diversos dossiers que constitueixen gran part de l'inventari del fons. D'una banda, hi ha un inventari de "diapositives per projecció" mecanografiat, amb alguna anotació manuscrita, que probablement va ser realitzat pel mateix productor del fons, en el qual se'ns indica el codi numèric, el contingut i la data de cada imatge. Les imatges es troben agrupades per caixes numerades correlativament.

També es conserven uns llistats d'una relació de clixés dels formats 6x13 cm i 9x18 cm, en què s'indica el codi numèric, contingut i data de cadascuna de les imatges, ordenades cronològicament.

Finalment, existeix una relació d'imatges intitolades "desaparegudes" i una altra de castells.

2. ÀREA DE CONTEXT

2.1. NOM DEL PRODUCTOR

Antoni Bartumeus i Casanovas.

2.2. HISTÒRIA DEL PRODUCTOR

Antoni Bartumeus i Casanovas va néixer a Barcelona el 9 de maig de 1856. Fill del músic Ramon Bartumeus i Molas, conegut compositor de sardanes.

Vivia al carrer Casanovas núm. 28 de Barcelona. Es va casar amb Pepita Hero, amb qui va tenir una filla, Assumpció.

Va cursar medicina a Barcelona. El 1883 essent a metge de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona, va ser anomenat, durant trenta cinc anys, Cap del Servei de Cirurgia, fins al 1930, any en què es jubila. Especialitzat en Cirurgia general va ostentar càrrecs de prestigi en la medicina catalana del moment com secretari general de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya (1885-1886) i com president del Col·legi de Metges de Barcelona (1907-1923). Va col·laborar amb nombrosos articles a revistes especialitzades com la "Revista de Ciencias Mèdicas".

Va ser un gran defensor de la llengua catalana, la qual va abanderar en nombroses ocasions en discursos professionals, en nombrosos escrits científics, així com dins la poesia patriòtica que va cultivar: *Els herois del Bruc*, *La veu d'en Fivaller*, *A la bandera catalana*, i *Cap de Creus*, són alguns dels seus poemes més coneguts. Va ser Delegat de la Unió Catalanista l'any 1904 i va participar al 1906 en el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana on va presentar el treball *Necessitat de reconstruir el llenguatge mèdich biològich català*.

Com a gran excursionista, va ingressar com a soci al Centre Excursionista de Catalunya el 14 de març de 1899 quan Joaquim Cabot i Rovira era vicepresident de l'entitat i hi va restar fins el 16 de març de 1926. Dins l'entitat va realitzar nombroses excursions per la costa empordanesa, així com diverses conferències, com la sèrie que va dedicar a la *Vall d'Aran i les valls secundàries*. El 1905 va publicar *Sant Joan de l'Herm. Estudi del Santuari i de l'encontrada*. Va exercir diversos càrrecs dins la Junta directiva de l'entitat i a la Secció de Fotografia.

Jubilat de l'Hospital de Sant Pau el 1930, es va retirar a Cadaqués (Alt Empordà), fins la seva mort el 2 de març de 1935, als 78 anys.

2.3. HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons d'Antoni Bartumeus va ingressar a l'Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya a partir d'una donació que va realitzar el propi autor el 1930 i que va quedar ressenyada en el *Butlletí de la Secció de Fotografia* dels mesos de juny i juliol de 1930, així com amb el *Butlletí* del CEC del mateix any.

A partir d'aquell moment, una part del fons es va disgregar en les diverses col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya (AFCEC).

Va ser cap als anys 1980 que es va realitzar un inventari de les imatges integrades dins la col·lecció de diapositives de vidre i de la col·lecció B de l'AFCEC.

En el moment de realitzar la Guia és un fons pendent de tractament arxivístic.

3. ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. ABAST I CONTINGUT

El fons d'Antoni Bartumeus aplega diverses imatges de Catalunya realitzades a les acaballes del segle XIX i primeres dècades del segle XX. Són imatges d'esglésies, santuaris, torres, carrers, camins, fonts i restes arqueològiques que evidencien la riquesa patrimonial i natural de ciutats i pobles de Catalunya. Cal destacar les imatges sobre el món rural, la ramaderia i diferents treballs agrícoles, així com les sèries dedicades als retrats de pastors, mossens i altres persones anònimes.

El fons també aplega diverses imatges de viles aragoneses com Castejon de Sos o d'altres de la vall de Benasque, així com pobles del País Basc i un viatge que va realitzar a França.

El fons també conté una petita sèrie de reproduccions de mapes de diverses poblacions dels Pirineus catalans i de poblacions costaneres de l'Alt i Baix Empordà i la Selva.

Es tracta d'un fons interessant per la riquesa de imatges que il·lustren la crònica gràfica dels pobles de Catalunya a final del segle XIX i el primer terç del segle XX.

4. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data: Susanna Muriel Ortiz, juny 2011.

Regles o convencions: Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.